

Sygnatura akt Ca 479/16

Dnia 28 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu – Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Składowska

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016 roku w Sieradzu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko Z. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 23 sierpnia 2016 roku

sygn. akt I C 612/15upr

I. oddala apelację;

II. zasądza od Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W. na rzecz Z. S. 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych brutto z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym przez adwokat M. B..

Sygn. akt I Ca 479/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 sierpnia 2016 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 612/15 upr, Sąd Rejonowy w Sieradzu oddalił powództwo Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. o zasądzenie od pozwanej Z. S. kwoty 6 546,92 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzając od powoda na rzecz pozwanej 1 476 złotych brutto z tytułu zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej przez adwokat M. B. z urzędu.

Sąd pierwszej instancji przyjął, że powód wywodzi swoje roszczenie z umowy pożyczki zawartej przez pozwaną z (...) Bank SA we W., w związku z nabyciem wierzytelności. Pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia.

W świetle art. 118 k.c., roszczenia powoda, jako związane z działalnością gospodarczą, przedawniały się z upływem trzech lat. Roszczenie stało się wymagalne najpóźniej w dniu wystawienia przez wierzyciela pierwotnego bankowego tytułu egzekucyjnego, tj. 18 stycznia 2011 r. Okres trzech lat minął zatem w dniu 18 stycznia 2014 r. przed wytoczeniem powództwa, które miało miejsce w dniu 30 kwietnia 2015 r.

W ocenie Sądu Rejonowego, w niniejszej sprawie nie doszło do przerwania biegu przedawnienia ze skutkami dla powoda, pomimo tego, iż na skutek działań poprzedniego wierzyciela wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny, nadano mu klauzulę wykonalności, a nawet wszczęto egzekucję. Przerwanie biegu przedawnienia nastąpiło tylko w stosunku do banku, a nie w stosunku do powoda jako nabywcy wierzytelności. Sąd Rejonowy podzielił w tym zakresie pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 roku, II CSK 196/14, LEX nr 1622306, że do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność podmiotu, na

rzecz którego dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana. Ponadto zauważył, że postępowanie egzekucyjne zostało umorzone na wniosek wierzyciela. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r. sygn. akt III CZP 103/14, LEX nr 1643191 przyjęto, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności - niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowanego złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Powód wniósł apelację od wyroku Sądu Rejonowego, zaskarżając orzeczenie w całości i ponosząc zarzut naruszenia prawa materialnego mającego wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 509 § 2 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że do skutecznego przerwania okresu przedawnienia musi pozostać jedność podmiotów oraz roszczenia,

- art. 124 k.c. przez niezastosowanie go w związku z umorzeniem egzekucji, a przez to błąd w ustaleniach faktycznych polegający na wadliwym przyjęciu, że bieg terminu przedawnienia roszczenia powoda upłynął przed wytoczeniem powództwa.

W oparciu o wskazane zarzuty skarżący domagał się zmiany wyroku poprzez zasądzenie dochodzonej pozewem kwoty wraz kosztami za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny nie był sporny między stronami i nie jest kwestionowany przez skarżącego, a dokonana przez Sąd pierwszej instancji jego ocenę w kontekście zastosowania norm prawa materialnego Sąd Okręgowy w pełni podziela. Zaprezentowane poglądy znajdują swoje oparcie również w powoływanym w uzasadnieniu rozstrzygnięcia orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Nie ulega wątpliwości, że w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. chodzi o przedsięwziętą bezpośrednio we wskazanym w przepisie celu czynność nie kogokolwiek i przeciwko komukolwiek, ale czynność podjętą przez strony stosunku prawnego, leżącego u podstaw przedawniającego się roszczenia. Do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy zatem identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność osób, na rzecz których i przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdolna do przerwania przedawnienia, została dokonana. Tak więc, chociaż ustawodawca tego nie wyartykułował, z istoty tej instytucji wynika, że przerwanie następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela, dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym o tyle o ile będzie pochodził od wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności. W postępowaniu rozpoznawczym wyjątek od zasady, że przerwanie przedawnienia następuje pomiędzy stronami postępowania o ile z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane/uprawnione tworzy art. 192 pkt 3 k.p.c. stanowiąc, że z chwilą doręczenia pozwu zbycie rzeczy lub prawa objętych sporem nie wpływa na dalszy bieg sprawy. Jeżeli więc w toku postępowania rozpoznawczego dojdzie do przelewu dochodzonej wierzytelności, przerwa biegu przedawnienia spowodowana złożeniem pozwu pozostaje skuteczna w stosunku do cesjonariusza, choćby nie wstąpił do procesu w charakterze strony. Cel postępowania rozpoznawczego zostaje bowiem zrealizowany wraz z wydaniem wyroku, a jego prawomocność rozciąga się na nabywcę rzeczy lub prawa. Za ugruntowany należy uznać pogląd, że art. 192 pkt 3 k.p.c. nie ma natomiast zastosowania w postępowaniu egzekucyjnym. Cel bowiem tego postępowania jest inny, ma ono doprowadzić do zaspokojenia osoby materialnie uprawnionej, wskazanej w tytule egzekucyjnym,

przy czym klauzula wykonalności może modyfikować istotne postanowienia tego tytułu, kształtując odmiennie od dotychczasowych granice podmiotowe i przedmiotowe zakresu egzekucji. Niestosowanie art. 192 pkt 3 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym oznacza, że jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego dojdzie do zawarcia umowy przelewu egzekwowanej wierzytelności, to postępowanie egzekucyjne nie zmierza już do zaspokojenia wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł wykonawczy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2009 r. III CZP 4/09, OSNC z 2010 r. Nr 1, poz. 2) . Dopiero 8 września 2016 r. wprowadzono w art. 804¹ k.p.c. uregulowanie, że w razie przejścia egzekwowanego uprawnienia na inną osobę po wszczęciu postępowania egzekucyjnego osoba ta może wstąpić do postępowania na miejsce wierzyciela za jego zgodą, o ile przejście będzie wykazane dokumentem urzędowym lub dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

W sprawie przedmiotowej, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, dokonanie przez bank cesji objętej tytułem wykonawczym należności na rzecz powoda - niemającego prawa do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych - skutkowało tym, że nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz cesjonariusza niebędącego bankiem było niedopuszczalne (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC 2005, nr 6, poz. 98 oraz z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 4). Powód nie mógł zatem kontynuować egzekucji wszczętej przez cedenta, gdyż musiałby uzyskać nowy tytuł wykonawczy wydany w postępowaniu rozpoznawczym.

Ponadto w pełni zasadne jest przyjęcie, że wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego oznacza rezygnację z poszukiwania ochrony, która już cedentowi, wobec zbycia wierzytelności, nie przysługuje. Uwzględnienie wniosku przez komornika, przez umorzenie postępowania egzekucyjnego, tworzy ostatecznie stan taki, jaki w postępowaniu rozpoznawczym łączy się ze skutecznym cofnięciem pozwu (por. uchwałę SN z dnia 13 kwietnia 1988 r. III CZP 24/88, OSNC z 1989 r. Nr 9, poz. 138). Pozew skutecznie cofnięty nie wywołuje zaś skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem (art. 203 § 2 k.p.c.). W konsekwencji, jeżeli złożenie przez bank wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności przerywa bieg przedawnienia, to umorzenie tej egzekucji na wniosek wierzyciela powoduje że z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przestajemy łączyć taki skutek. Przedawnienie roszczeń banku należy więc liczyć tak, jakby nie nastąpiła przerwa biegu przedawnienia. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP z 2004 r. Nr 11, poz. 141, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14). Prawidłowo zatem przyjął Sąd Rejonowy, że roszczenie powoda w sprawie przedmiotowej - z uwagi na upływ terminu z art. 118 k.c. - jest przedawnione.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz 4, 8 pkt 4 w z. z § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1801).